

Doç. Dr. Rıdvan Değirmenci

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Ana Bilim Dalı

HUKUK FELSEFESİNDE KÖLELİK KÖKENLERİ, MEŞRULAŞTIRILMASI, KALDIRILMASI

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	V
KISALTMALAR.....	XI
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM ANTİK DÜNYA'DAN KOLONYALİZME KÖLELİK FİKRİNİN DÖNÜŞÜMÜ

1.1. Antik Dünya'da Kölelik.....	9
1.2. Antik Dünya'da Köleliğe Dair Düşünceler.....	13
1.2.1. Aristoteles	14
1.2.2. Roma Düşüncesinde Kölelik.....	17
1.2.2.1. Seneca	17
1.2.2.2. Marcus Aurelius.....	19
1.2.2.3. Cicero	21
1.3. Hristiyanlığın İlk Dönemlerinde Kölelik.....	22
1.4. Ortaçağ'da Kölelik	29
1.5. Ekonomik Üretimin Dönüşümü: Kolonyalizm ve Kölelik	31
1.5.1. Hristiyanlıkta Paganlara Bakışın Değişimi ve İspanyol Kölelik Tartışmaları	34
1.5.1.1. Hristiyan Teolojisinin Paganlara İlişkin Görüşleri ..	34
1.5.1.2. Las Casas.....	37
1.5.1.3. Vitoria	41
1.5.2. Hugo Grotius.....	44
1.6. Değerlendirme.....	50

İKİNCİ BÖLÜM
FRANSIZ DÜŞÜNCESİNDE KÖLELİK VE
KÖLELİĞİN KALDIRILMASI

2.1. Giriş	53
2.2. Fransa'nın Kölelik Faaliyetleri ve Code Noir	54
2.3. Montesquieu	57
2.4. Jean Jacques Rousseau	61
2.5. Voltaire	68
2.6. Denis Diderot.....	70
2.7. Siyahların Dostları Cemiyeti ve Condorcet	73
2.8. Olympe de Gouges	78
2.9. Devrim Sırasında Kölelik Tartışmaları	82
2.10. Haiti'de İsyan	88
2.11. Değerlendirme	91

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
ALMAN DÜŞÜNCESİNDE KÖLELİK VE
KÖLELİĞİN KALDIRILMASI

3.1. Giriş	95
3.2. G.W. Leibniz	97
3.3. Anton Wilhelm Amo	100
3.4. Eski Alman Tabii Hukuk Düşüncesi	104
3.5. Immanuel Kant	106
3.6. G.W.F. Hegel	111
3.7. Köleliğin Kaldırılması	117
3.8. Johann G. Herder	119
3.9. Karl Marx.....	124
3.10. Friedrich Nietzsche	129
3.11. Değerlendirme	132

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM İNGİLİZ DÜŞÜNCESİNDE KÖLELİK VE KÖLELİĞİN KALDIRILMASI

4.1. Giriş	135
4.2. Thomas Hobbes.....	136
4.3. John Locke	139
4.4. Adam Smith.....	142
4.5. George Berkeley	146
4.6. David Hume.....	150
4.7. Quaker Mezhebi ve Kölelik Karşıtlığı.....	154
4.8. İngiltere’de Köleliğin Kaldırılması	156
4.8.1. Köle Ticaretinin Yasaklanması	156
4.8.2. Kölelerin Özgürleşmesi	159
4.8.3. William Willbelforce ve Thomas Clarkson.....	161
4.9. Köleliğin Kaldırılmasında Kadınların Rolü.....	165
4.10. John Stuart Mill.....	169
4.11. Köleliğin Kaldırılması ve Kapitalizm.....	171
4.12. Değerlendirme.....	175
SONUÇ.....	179
KAYNAKÇA	187